

Vergaderjaar 1998–1999

26 711

Wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet en enige andere wetten (recht van keuze voor ouderdomspensioen in plaats van nabestaandenpensioen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen)

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van wet tot wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet en enige andere wetten (recht van keuze voor ouderdomspensioen in plaats van nabestaandenpensioen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen). De memorie van toelichting, die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust. En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 3 september 1999

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is dat in pensioenregelingen het recht van keuze voor ouderdomspensioen in plaats van nabestaandenpensioen nader wordt geregeld, dat de gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij pensioenregelingen wordt uitgebreid en dat in pensioenregelingen, met uitzondering van het nabestaandenpensioen, geen onderscheid wordt gemaakt naar burgerlijke staat;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Pensioen- en spaarfondsenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2b wordt vervangen door:

Artikel 2b

1. Indien in een pensioenregeling wordt voorzien in een ouderdomspensioen en een nabestaandenpensioen dat bij beëindiging van de deelneming een premievrije aanspraak oplevert, wordt aan een deelnemer of gewezen deelnemer, ongeacht zijn burgerlijke staat, de mogelijkheid geboden, in elk geval met ingang van de datum waarop het ouderdomspensioen ingaat of kan ingaan, in plaats van het nabestaandenpensioen te kiezen voor één of meer van de volgende vormen van ouderdomspensioen:

- a. een hoger ouderdomspensioen;
- b. een eerder ingaand ouderdomspensioen;
- c. een hoger en een eerder ingaand ouderdomspensioen.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op:

- a. het vrijwillige nabestaandenpensioen;
- b. het wezenpensioen;
- c. de aanspraak van de gewezen echtgenoot, bedoeld in artikel 8a, eerste en tweede lid.

3. De collectieve actuariële waarde van het ouderdomspensioen, bedoeld in het eerste lid, dat wordt gekozen in plaats van het nabestaandenpensioen, bedoeld in het eerste lid, is, ongeacht de datum waarop de keuze wordt gemaakt, ten minste gelijkwaardig aan de collectieve actuariële waarde van dat nabestaandenpensioen. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld ten aanzien van de eerste zin alsmede omtrent de periode waarvoor deze gelijkwaardigheid wordt toegezegd.

4. Bij de keuze, bedoeld in het eerste lid is, in voorkomend geval in afwijking van artikel 8c, tweede lid, de toestemming van de echtgenoot vereist of is de toestemming van de partner die is aangemeld in het kader van een partnerpensioen vereist. Voor de toepassing van dit artikellid is artikel 32ba, eerste lid, onderdeel c, niet van toepassing.

5. Dit artikel is uitsluitend van toepassing op aanspraken op pensioen die vanaf de inwerkingtreding van dit artikel worden opgebouwd.

B

Indien het voorstel van wet tot wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet met betrekking tot de medezeggenschap van gepensioneerden en de gelijkstelling in pensioenregelingen van geregistreerde partners en gehuwden (Kamerstukken 1998/99, 26 674) voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit onderdeel B tot wet is verheven en in werking is getreden, wordt na artikel 2b een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2c

1. Indien in een pensioenregeling de deelnemer of gewezen deelnemer de mogelijkheid wordt geboden in plaats van een bepaald soort pensioen geheel of gedeeltelijk te kiezen voor een ander soort pensioen, anders dan bedoeld in artikel 2b, is de collectieve actuariële waarde van dat andere pensioen ten minste gelijkwaardig aan de collectieve actuariële waarde van het eerst genoemde pensioen. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld ten aanzien van de eerste zin alsmede omtrent de periode waarvoor deze gelijkwaardigheid wordt toegezegd.

2. Dit artikel is uitsluitend van toepassing op aanspraken op pensioen die vanaf de inwerkingtreding van dit artikel worden opgebouwd.

C

Indien het voorstel tot wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet met betrekking tot de medezeggenschap van gepensioneerden en de gelijkstelling in pensioenregelingen van geregistreerde partners en gehuwden (Kamerstukken 1998/99, 26 674) voor het tijdstip van inwerking-treding van dit onderdeel C niet tot wet is verheven en in werking getreden, wordt na artikel 2c vernummerd tot artikel 2d en wordt na artikel 2b een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2c

1. Indien in een pensioenregeling de deelnemer of gewezen deelnemer de mogelijkheid wordt geboden in plaats van een bepaald soort pensioen geheel of gedeeltelijk te kiezen voor een ander soort pensioen, anders dan bedoeld in artikel 2b, is de collectieve actuariële waarde van dat andere pensioen ten minste gelijkwaardig aan de collectieve actuariële waarde van het eerst genoemde pensioen. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld ten aanzien van de eerste zin alsmede omtrent de periode waarvoor deze gelijkwaardigheid wordt toegezegd.

2. Dit artikel is uitsluitend van toepassing op aanspraken op pensioen die vanaf de inwerkingtreding van dit artikel worden opgebouwd.

D

In artikel 30, eerste lid, wordt «32, vierde en vijfde lid,» vervangen door: 32, vierde en vijfde lid, en 32ba,.

E

Artikel 32, zevende lid, wordt vervangen door drie nieuwe leden, luidende:

7. De afkoopsom, bedoeld in het vijfde lid, is voor mannen en vrouwen gelijk met betrekking tot aanspraken op pensioen die vanaf de datum van inwerkingtreding van dit artikellid zijn opgebouwd.

8. Elk beding, strijdig met een der voorgaande leden, is nietig.

9. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent het zevende lid.

F

Indien het voorstel van wet tot wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet en enkele andere wetten onder meer met het oog op verbetering van het toezicht op de uitvoering van aanvullende pensioenregelingen, invoering van een verbod op uitstelfinanciering van pensioen-aanspraken en verduidelijking van de regels inzake waarde-overdracht van pensioen en aanspraken op pensioen (Kamerstukken II 1997/98, 26 415) vóór het tijdstip van inwerkingtreding van dit onderdeel F tot wet is verheven, wordt artikel 32a als volgt gewijzigd:

1. De aanduiding «1.» voor het eerste lid vervalt en de aanhef en onderdeel a worden vervangen door:

Onverminderd de artikelen 32b en 32ba is een pensioenfonds uitsluitend bevoegd pensioen of aanspraken op pensioen af te kopen voor zover zijn statuten en reglementen dat mogelijk maken, indien de rechthebbende daarmee instemt en indien:

a. die afkoop ertoe strekt het de rechthebbende mogelijk te maken om onder aanwending van de afkoopsom pensioen of aanspraken op pensioen te verwerven overeenkomstig een toezegging omtrent pensioen

van een andere inhoud van een andere werkgever dan de werkgever die het af te kopen pensioen heeft toegezegd;

2. Onderdeel b wordt vervangen door:

b. de in onderdeel a bedoelde afkoopsom rechtstreeks wordt overgedragen aan de instelling jegens welke de in onderdeel a bedoelde aanspraken op pensioen worden verworven;

3. Het tweede lid vervalt.

G

Indien het voorstel van wet tot wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet en enkele andere wetten onder meer met het oog op verbetering van het toezicht op de uitvoering van aanvullende pensioenregelingen, invoering van een verbod op uitstelfinanciering van pensioenaanspraken en verduidelijking van de regels inzake waarde-overdracht van pensioen en aanspraken op pensioen (Kamerstukken II 1997/98, 26 415) vóór het tijdstip van inwerkingtreding van dit onderdeel G niet tot wet is verheven, wordt artikel 32a als volgt gewijzigd:

1. De aanhef en onderdeel a worden vervangen door:

Onverminderd de artikelen 32b en 32ba is een pensioenfonds uitsluitend bevoegd pensioen of aanspraken op pensioen af te kopen voor zover zijn statuten en reglementen dat mogelijk maken, indien de rechthebbende daarmee instemt en indien:

a. die afkoop ertoe strekt het de rechthebbende mogelijk te maken om onder aanwending van de afkoopsom pensioen of aanspraken op pensioen te verwerven overeenkomstig een toezegging omtrent pensioen van een andere inhoud van een andere werkgever dan de werkgever die het af te kopen pensioen heeft toegezegd;

2. Onderdeel b wordt vervangen door:

b. de in onderdeel a bedoelde afkoopsom rechtstreeks wordt overgedragen aan de instelling jegens welke de in onderdeel a bedoelde aanspraken op pensioen worden verworven;

H

Indien het voorstel van wet tot wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet en enkele andere wetten onder meer met het oog op verbetering van het toezicht op de uitvoering van aanvullende pensioenregelingen, invoering van een verbod op uitstelfinanciering van pensioenaanspraken en verduidelijking van de regels inzake waardeoverdracht van pensioen en aanspraken op pensioen (Kamerstukken II 1997/98, 26 415) na het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet tot wet wordt verheven en artikel I, onderdeel AA van die wet in werking treedt, vervallen de in artikel I, onderdeel AA van deze wet in artikel 32a aangebrachte eerste, tweede en vijfde wijziging waarin wordt geregeld dat voor de tekst van artikel 32a een 1. wordt geplaatst, dat onderdeel a van artikel 32a, eerste lid, wordt vervangen en dat aan dat artikel een tweede lid wordt toegevoegd.

I

Na artikel 32b wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 32ba

1. Onverminderd de artikelen 32a en 32b is een pensioenfonds uitsluitend bevoegd pensioen of aanspraken op pensioen af te kopen voor zover zijn statuten en reglementen dat mogelijk maken en indien:
 - a. de rechthebbende daarmee instemt;
 - b. die afkoop ertoe strekt het de rechthebbende mogelijk te maken om onder aanwending van de afkoopsom pensioen of aanspraken op pensioen te verwerven overeenkomstig een toezegging omtrent pensioen van de werkgever die het af te kopen pensioen heeft toegezegd of op grond van een toezegging omtrent pensioen met dezelfde inhoud van een andere werkgever die de onderneming of een deel van de onderneming van de werkgever die het af te kopen pensioen heeft toegezegd, heeft overgenomen;
 - c. met de pensioenbelangen van de echtgenoot of gewezen echtgenoot op redelijke wijze rekening is gehouden;
 - d. de afkoopsom of zodanig wordt vastgesteld dat het te verwerven pensioen voor mannen en vrouwen gelijk is of, indien het pensioen wordt berekend of mede wordt berekend op grond van een geldelijke bijdrage, zodanig wordt vastgesteld dat de omvang van het te verwerven pensioen naar het inzicht op het tijdstip van vaststelling van die afkoopsom gelijk is; en
 - e. onverminderd de artikelen 2b en 2c, het in te kopen pensioen collectief actuariael gelijkwaardig is aan het af te kopen pensioen.
2. Het eerste lid, onderdeel d en onderdeel e, is uitsluitend van toepassing op aanspraken op pensioen die vanaf de inwerkingtreding van dit artikel worden opgebouwd.

ARTIKEL II

Artikel 12c van de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen wordt vervangen door:

Artikel 12c

1. Indien het pensioen niet wordt berekend op grond van de geldelijke bijdrage van de werkgever ten behoeve van de aan diens onderneming verbonden persoon dan wel van de tot de betrokken tak van beroep behorende persoon, blijft de omvang van de geldelijke bijdrage van de werkgever voor de toepassing van artikel 646 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en van de artikelen 1a en 12b buiten beschouwing, voor zover dat gerechtvaardigd is in verband met voor mannen en vrouwen verschillende actuariële berekeningselementen.
2. Indien het pensioen wordt berekend of mede wordt berekend op grond van de geldelijke bijdrage van de werkgever ten behoeve van de aan diens onderneming verbonden persoon blijft de omvang van de geldelijke bijdrage van de werkgever voor de toepassing van artikel 646 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en van de artikelen 1a en 12b buiten beschouwing en wordt:
 - a. of de omvang van dat pensioen, met betrekking tot aanspraken die worden opgebouwd met ingang van de datum van inwerkingtreding van dit artikel, voor mannen en vrouwen gelijk getrokken;
 - b. of wordt die geldelijke bijdrage, met betrekking tot aanspraken die worden opgebouwd met ingang van de datum van inwerkingtreding van dit artikel, zodanig vastgesteld dat naar het inzicht op het tijdstip van vaststelling, de omvang van de pensioenen voor mannen en vrouwen gelijk wordt getrokken.
3. Indien het pensioen niet wordt berekend op grond van de geldelijke bijdrage van de tot de betrokken tak van beroep behorende persoon blijft

de omvang van de geldelijke bijdrage voor de toepassing van artikel 12b buiten beschouwing voor zover dat gerechtvaardigd is in verband met voor mannen en vrouwen verschillende actuariële berekeningselementen.

4. Indien het pensioen wordt berekend of mede wordt berekend op grond van de geldelijke bijdrage van de tot de betrokken tak van beroep behorende persoon wordt de omvang van het pensioen dan wel de omvang van de geldelijke bijdrage voor de toepassing van artikel 12b buiten beschouwing gelaten voor zover dat gerechtvaardigd is in verband met de voor mannen en vrouwen verschillende actuariële berekeningselementen en daarmee wordt beoogd de omvang van de pensioenen voor mannen en vrouwen gelijk te trekken of meer met elkaar in overeenstemming te brengen.

5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld omtrent het tweede lid.

ARTIKEL III

Artikel 5, zesde lid, van de Algemene wet gelijke behandeling wordt vervangen door:

6. Het eerste lid, onderdeel d, is niet van toepassing op onderscheid op grond van burgerlijke staat met betrekking tot nabestaandenpensioenvoorzieningen en met betrekking tot aanspraken op pensioen die vóór 1 januari 2001 zijn opgebouwd.

ARTIKEL IV

Het tweede lid van artikel XXII van de Wet van 30 juni 1994 tot wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet en enige andere wetten vervalt.

ARTIKEL V

1. De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

2. Indien dit voorstel van wet niet voor 1 januari 2001 tot wet is verheven, wordt in artikel III «1 januari 2001» vervangen door: 1 januari 2002.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden

Gegeven

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,